

REVITALIZACE PARKU DLÁŽDĚNKA

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

I. ÚVOD

Následující dokument prezentuje výsledky sociologického průzkumu, který byl proveden formou dotazníkového šetření v rámci tvorby diplomové práce zabývající se revitalizací parku Dlážďenka a souběžně v rámci příprav samotného projektu revitalizace parku. Průzkum měl za úkol zapojit návštěvníky parku do plánovacího procesu a umožnit jim vyjádřit svůj názor k současnému stavu parku a k jeho budoucí podobě.

Dotazník byl přístupný zájemcům na webových stránkách, které byly zveřejněny přes web městské části a přes další média, od 22. 7. 2016 do 10. 8. 2016. Dotazník vyplnilo za tuto dobu celkem 102 respondentů.

Dotazníkové šetření mělo charakter anketního průzkumu. To znamená, že se mohl zapojit kterýkoliv občan, nebyli tedy oslovovali vybrané skupiny občanů dle předem zvolených parametrů. Vzhledem k tomu nelze průzkum považovat za reprezentativní. Lze tedy předpokládat, že do šetření s zapojili zainteresovaná skupina lidí a získány byly názory aktivních obyvatel.

V dotazníku bylo položen 16 otázek týkajících se samotného parku a vztahu respondentů k parku a dále bylo položeno 5 doplňujících otázek týkajících s respondentem samotného.

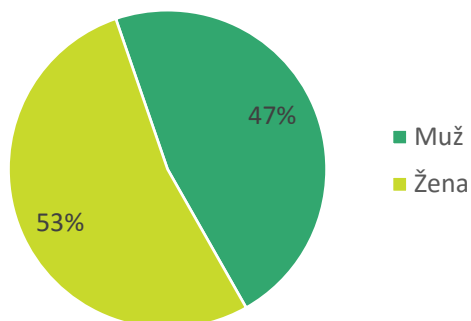
Otázky byly položeny různou formou a ne na všechny musel respondent odpovědět, u některých mohl naopak zvolit více odpovědí.

Do výsledků byly zahrnuty odpovědi všech respondentů.

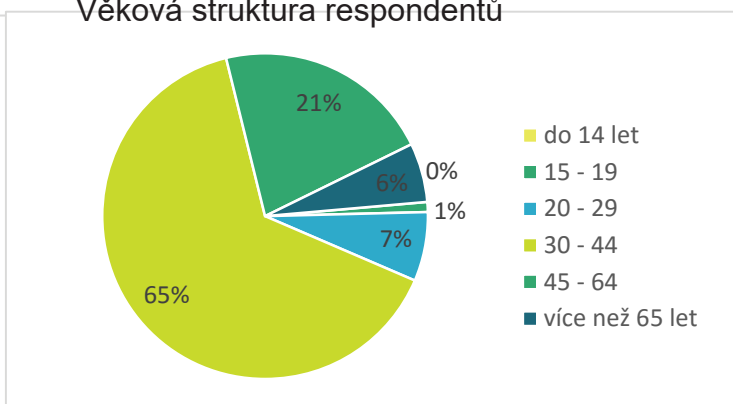
II. SOCIODEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY

Informace o respondentech jsou důležité kvůli metodě sběru dat, a to z důvodu, že průzkum nebyl založen na pravděpodobnostních metodách výběru respondentů. I přes to, že měl účastnit se průzkumu měl možnost téměř každý, obyvatelé městské části se do průzkumu zapojili nerovnoměrně.

Gendrová struktura respondentů

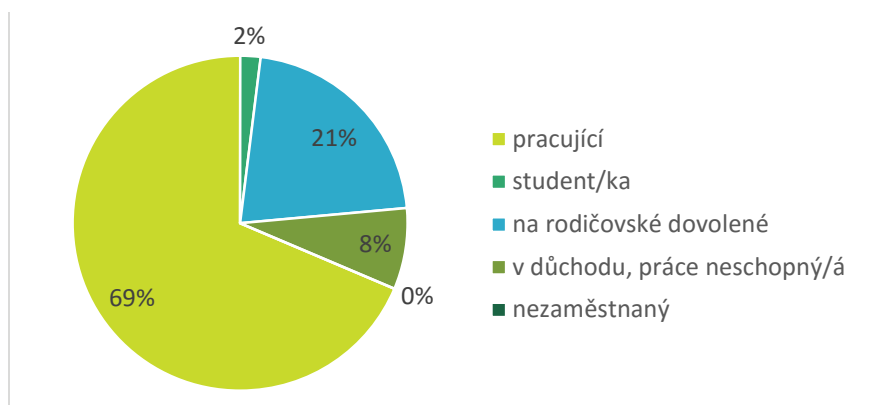

Věková struktura respondentů

Nadpoloviční většinu respondentů tvořily ženy, avšak poměr byl relativně vyvážený. Rozdílná situace nastala u věkové struktury respondentů. Většinový podíl tvořili lidé ve věku 30 - 44 let. Lze předpokládat, že to bylo ovlivněno zvoleným typem sběru dat, a to on-line dotazníkem. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili občané ve věku 45 - 64 let. Poměrně málo respondentů je mezi lidmi ve věku 20 - 29. Tato věková kategorie však nebývá často činná ve věcech veřejných a menší účast se tak dala předpokládat.

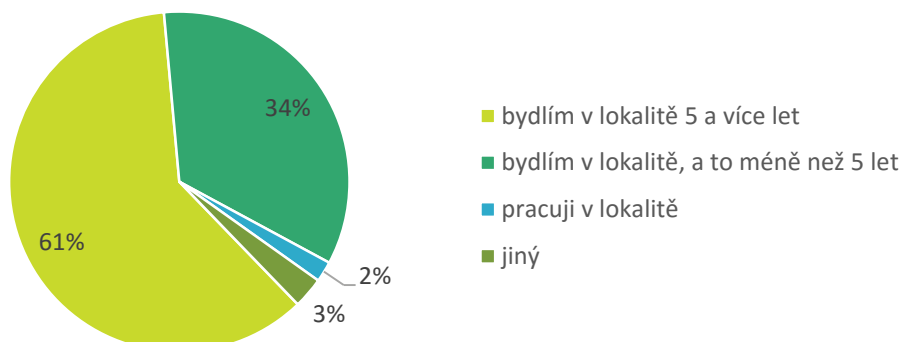
Ekonomická aktivita respondentů

S věkovou strukturou je spojena také ekonomická aktivita respondentů. Výraznou většinu respondentů tvoří ekonomicky aktivní občané. Druhou početnou skupinou byli lidé na rodičovské dovolené.

Dle vztahu dotázaných k lokalitě lze říci, že většina obyvatel je s místem již určitým způsobem spjata a v lokalitě žije více jak 5 let. Početnou skupinu, a to 34 %, tvoří respondenti, kteří jsou v této oblasti noví a žijí zde méně než 5 let. S místem se však nejspíš ztotožnili a mají zájem ho zlepšovat. Pouze malá část respondentů uvedla, že v lokalitě pouze pracuje či místo navštěvuje z jiných důvodů.

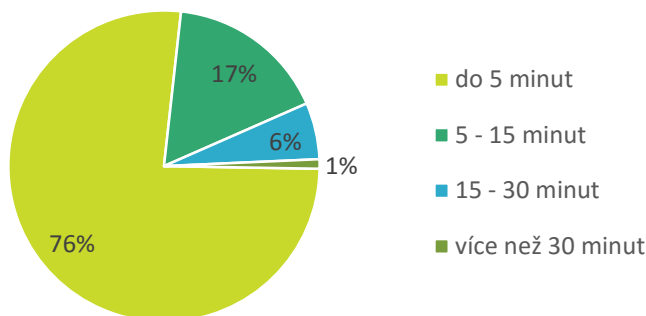
Vztah respondentů k lokalitě

III. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

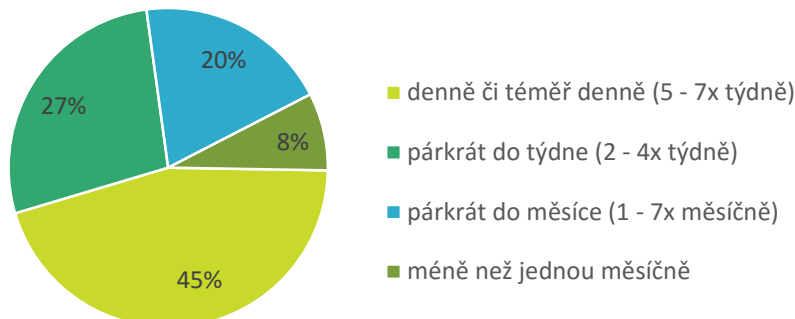
1 Jaká je pěší dostupnost k parku od Vašeho místa bydliště, případně pracoviště?

Převážná většina respondentů se do parku dostane do 5 minut z místa bydliště či práce. Je tedy zřejmé, že park má pouze lokální charakter a je využíván pouze lidmi z bezprostředního okolí. Může tomu být tím, že park nemá co nabídnout, není zde nic, co by lákalo lidi ze vzdálenějších míst park navštívit. Takovým lákadlem by však moh být výhled na Prahu. Nicméně se dá počítat s tím, že park zůstane lokálním cílem občanů.

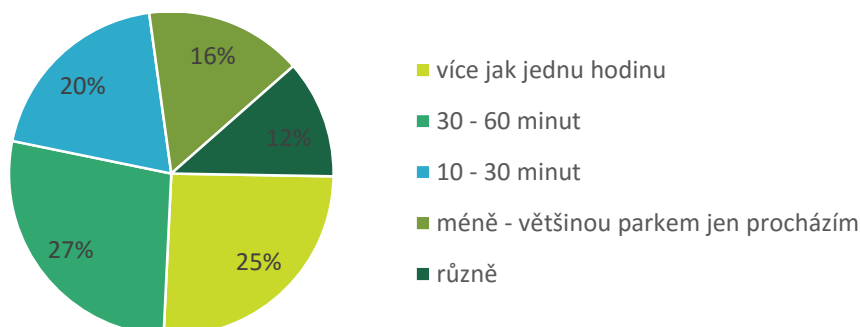
2 Jak často park navštěvujete?

Opět převážná většina respondentů navštěvuje park několikrát do týdne. To je spojeno také s docházkoovou vzdáleností - park mají blízko a nemusí za ním daleko docházet/dojíždět. Znamená to tedy, že park musí být pro návštěvníky velmi příjemný a zajímavý, aby strávený čas nebyl monotónní. Neměl by však být plný extravagantních řešení a výrazných atrakcí, které by po několikeré návštěvě byly "okoukané". Park by měl nabízet různá zákoutí a místa, kde je "stále co objevovat" - zajímavé pohledy, zajímavé detaily.

3 Kolik času v parku obvykle strávíte?

Návštěvníci tráví v parku, i přes jeho malou rozlohu, poměrně hodně času. Je to zřejmě vázáno na fakt, že respondenti jsou především lidé, kteří park využívají intenzivněji a lidé, kteří parkem spíše jen prochází a příliš se v něm nezdržují nemají tak velký zájem o jeho revitalizaci. Z terénního průzkumu naopak vychází, že většina lidí místem jen projde, na chvíli se zastaví, a méně lidí v parku opravdu setrvává.

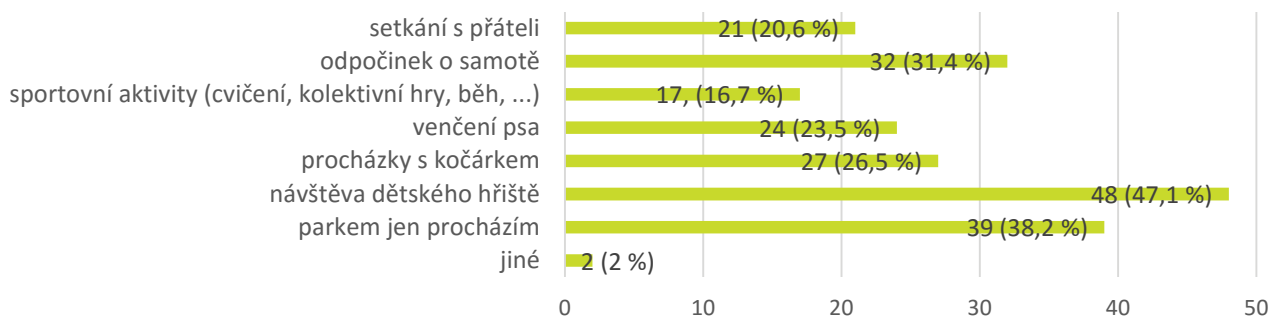

4 Za jakým účelem park navštívujete?

Z této otázky vyplývá, že nejčastěji lidé do parku chodí právě kvůli návštěvě dětského hřiště. Druhou nejčastější aktivitou je transfer parkem.

Dle mého názoru překvapivě málo respondentů uvedlo jako účel návštěvy venčení psa. Při obhlídce v parku člověk naopak na pejskaře narazí velmi často. I dle reakcí respondentů v otázce, kde mohli uvést jakékoliv poznámky a připomínky, se zdá být množství psů problémem.

U této otázky mohli respondenti zaškrtnout více možností. Průcentuelní vyjádření tedy představuje podíl na všech

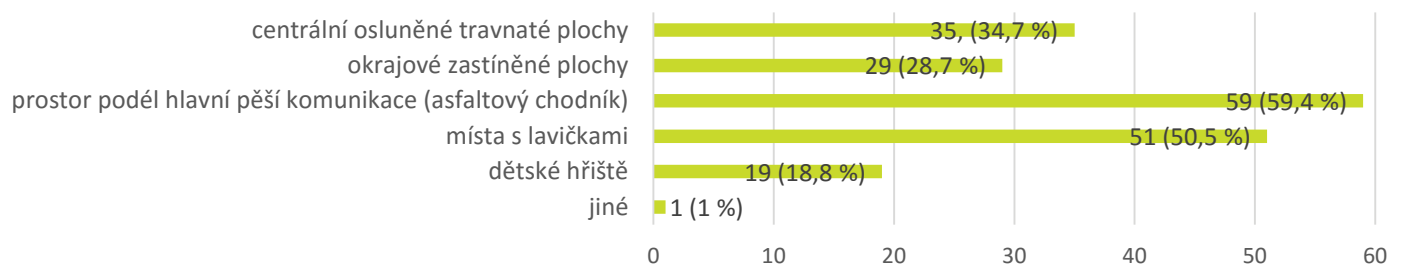

5 Které prostory parku nejčastěji využíváte?

Nejčastěji se lidé vyskytují v prostoru podél hlavní pěší komunikace. To je poměrně logické, jelikož tato komunikace je jedinou cestou v parku. Mnoho lidí navíc parkem pouze prochází, a tudíž ani do zbylé části parku nepotřebují zavítat. Tato hlavní komunikace by měla být navržena pro dostatečné množství lidí, měla by být rozšířena a vyhotovena z kvalitních materiálů. Kolem cesty by mělo přibýt více laviček a měla by být atraktivní.

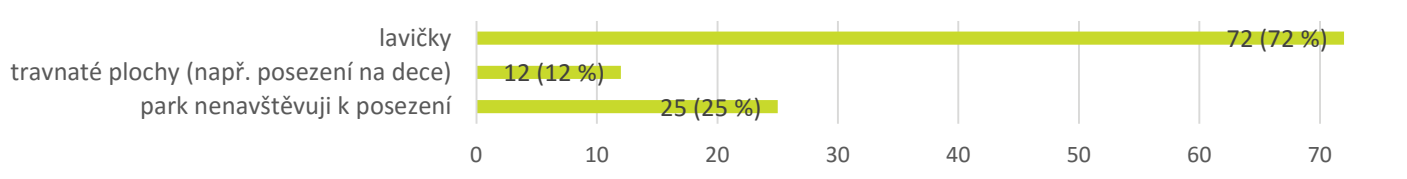
Obecně jsou dále hojně využívány lavičky - ty by měly být doplněny v rámci celého parku.

U této otázky mohli respondenti zaškrtnout více možností. Průcentuelní vyjádření tedy představuje podíl na všech odpovědích.

6 K posezení využívám:

Respondenti téměř nevyužívají k posezení travnaté plochy. Sednout si v parku na deku na trávě je přitom v jiných pražských parcích poměrně oblíbená aktivita. Důvodem, proč se to v parku Dlážděnka neděje, by mohly být psí exkrementy, které znemožňují si na trávě sednout.

7

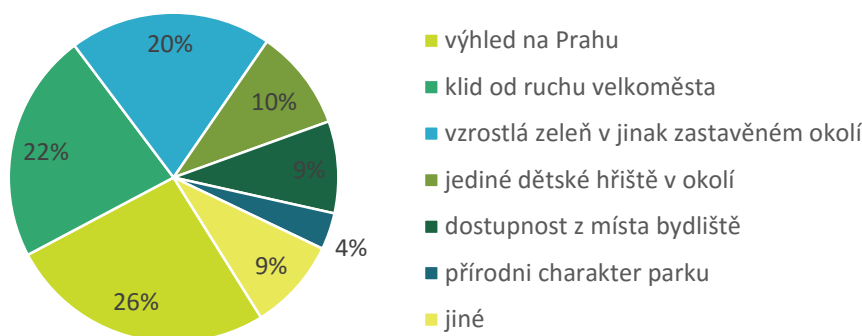
Uveďte, prosím, co je dle Vás nejsilnější stránkou parku.

Odpovědi byly pro přehlednost rozřazeny do několika kategorií.

Lidé ve svých odpovědích často uváděli krásný výhled na Prahu, který park nabízí. Tato silná stránka parku by měla být dále podpořena a vyzdvížena. Na hraně svahu by tedy neměly výhledu překážet nevhodně umístěné dřeviny. Měla by zde být navržena vyhlídková promenáda, či několik vyhlídkových míst.

Návštěvníci si dále cení klidu od ruchu velkoměsta. Park je opravdu od okolí odcloněn budovami a je schován svému okolí. Není zde tedy velký zájem z parku udělat rušné místo setkávání a společenských akcí.

Cenná je pro respondenty také vzrostlá zeleň, které je dle jejich odpovědí v okolí málo. Důraz by tedy bude kladen na ponechání co možná největšího množství zeleně.

jiné: komorní prostředí, oplocení hřiště, přátelská atmosféra, setkávání generací, stín, svěží vzduch

8

Prosím uveďte, jak jste spokojen/a:

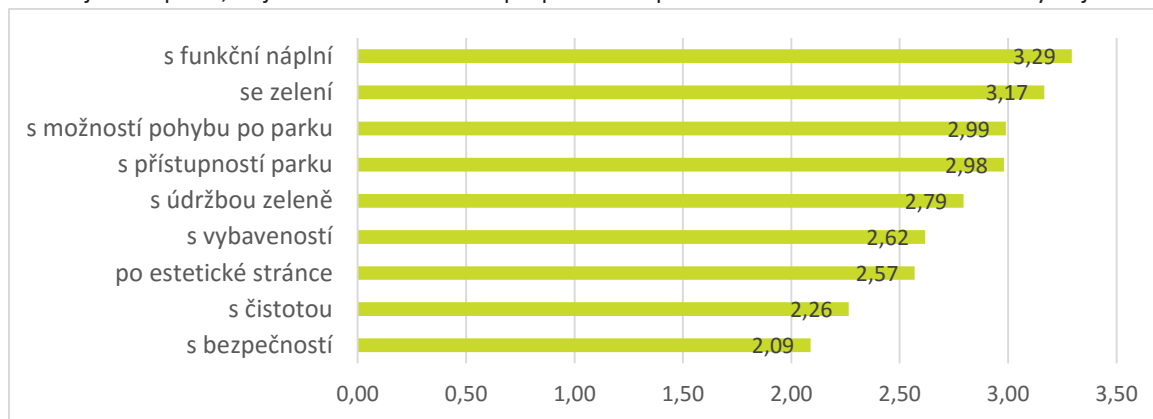
1 = naprosto nespokojen/a, 5 = zcela spokojen/a

zobrazena je průměrná hodnota za všechny odpovědi

U této otázky respondenti hodnotili spokojenost s různými prvky parku. U každého prvku mohli zvolit ze škály 1-5, kdy 1 vyjadřovala naprostou nespokojenost a hodnota 5 úplnou spokojenost.

Následující graf představuje průměrnou hodnotu odpovědí. Spokojenost s parkem však není příliš vysoká, i nejvyšší průměrná spokojenost, a to s funkční náplní parku, dosahuje hodnoty 3,29, tedy jen lehce nad střední hodnotu. Nespokojenost vychází nejspíš z faktu, že park nemá kromě dětského hřiště určenu žádnou náplň. Je hojně využíván pejskaři, a skupinky pejskařů a rodičů s dětmi jsou. Nejméně jsou návštěvníci spokojeni s bezpečností v parku a s čistotou. K tomu přispívá několik faktorů. Park není osvětlen, což v pozdějších hodinách může lákat k aktivitám, které by na dobře osvětleném a tedy přehledném místě nebyly tak snadno přehlédnutelné. Tmavá zákoutí navíc nepůsobí příjemným dojmem. Nespokojenost s čistotou je způsobena dvěma faktory. Skupinky problémových návštěvníků zanechávají kolem laviček odpad, a v parku zároveň není dostatečné množství odpadkových košů (pouze 2), což znamená, že i pokud by návštěvník chtěl svůj odpad vyhodit, nemá kam.

Obecně je však patré, že je nutné změnit koncepci parku kompletně a zaměřit se také na estetický dojem.

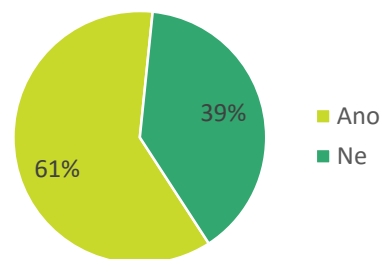

9

Využíváte dětské hřiště?

V případě odpovědi ne, dotazovaný pokračoval otázkou č. 12

Tato otázka nám ukazuje poměr respondentů, kteří využívají dětské hřiště, a kteří ho naopak nepoužívají. Lidí využívajících hřiště je více. Je tedy potřeba na to myslet při řešení funkční náplně parku. Pak by měl nabízet vhodné prostory pro hru dětí a také jistý komfort rodičům, kteří s dětmi ven chodí.

NA OTÁZKY 10 A 11 ODPOVÍDALI POUZE TI RESPONDENTI, KTERÍ V PŘEDCHOZÍ OTÁZCE UVEDLI, ŽE VYUŽÍVAJÍ DĚTSKÉ HRŠTĚ.

10

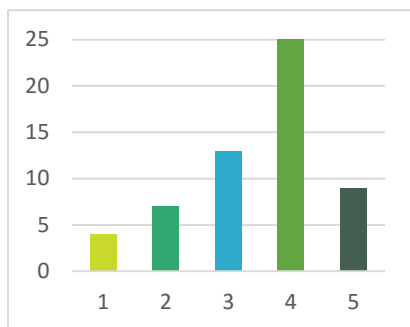
Jak jste spokojen/a s herními prvky?

1 = naprosto nespokojen/a, 5 = zcela spokojen/a

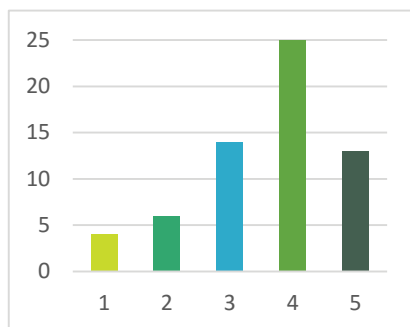
U této otázky respondenti hodnotili spokojenost s různými prvky parku. U každého prvku mohli zvolit ze škály 1-5, kdy 1 vyjadřovala naprostou nespokojenost a hodnota 5 úplnou spokojenost.

Rozložení odpovědí je ve všech případech podobné. Respondenti se zdají být s dětským hřištěm poměrně spokojeni. Nejvíce jsou spokojeni s údržbou a stavem hřiště, nejméně s vhodností herních prvků. Dle samotných poznámek respondentů se však zdá, že s herními prvky až tak spokojeni nejsou. To ukazuje následující otázka.

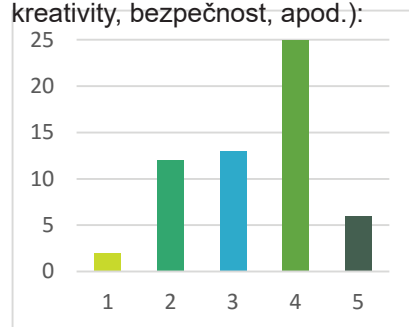
s jejich množstvím:

s jejich stavem (údržba):

s jejich vhodností (povzbuzování dětské kreativity, bezpečnost, apod.):

11

Prostor pro případné poznámky

Odpovědi byly pro přehlednost rozřazeny do kategorií.

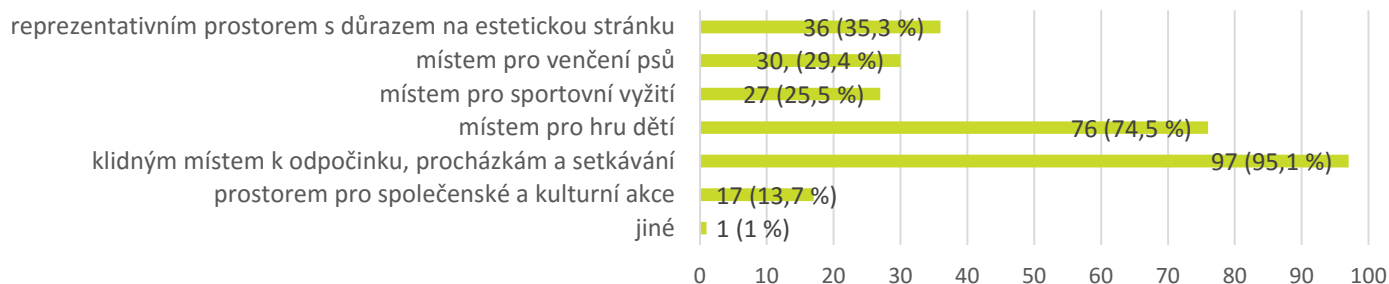
Respondentům nejvíce vadí nedostatečná velikost hřiště a počet atrakcí. Dle jejich názoru je také nevhodný poměr herních prvků pro malé a větší děti. Obecně by ale mělo dojít ke zvýšení počtu atrakcí pro děti všeho věku. Také typově, by herní prvky měly více podněcovat dětskou kreativitu, fantazii a zručnost. Návštěvníkům také chybí stín a toalety, což někteří uvedli až v závěrečné otázce, kde byl opět prostor pro případné poznámky. Je také potřeba myslet na problém lidí vs. psi. Návštěvníci mají pocit, že psi využívají většinu parku a znemožňují poté lidem samotným park využívat - např. hru dětí na volné travníkové ploše omezují volně pobýhající psi (starost rodičů, že pes dítěti ublíží) a také exkrementy znečišťující trávník.

12 Jakým místem, by podle Vás, měl park Dlážďenka být?

Jednoznačně vévodí představa o klidném místě a v závěsu je místo pro hru dětí. Nejméně lidé v parku vidí místo společenské a kulturní akce, a také pro venčení psů. Je zde tedy zájem o využívání travnatých ploch pro relaxaci a hru. Park by měl být tedy poměrně klidným místem.

U této otázky mohli respondenti zaškrtnout více možností. Průcentuelní vyjádření tedy představuje podíl na všech odpovědích

13 Co byste při revitalizaci parku nejvíce uvítal/a?

1 = nejméně, 5 = nejvíce

U této otázky respondenti hodnotili spokojenost s různými prvky parku. U každého prvku mohli zvolit ze škály 1-5, kdy 1 vyjadřovala naprostou nespokojenost a hodnota 5 úplnou spokojenost.

Naprostojednoznačně největším zájmem návštěvníků je zvýšení bezpečnosti v parku. Na tento aspekt bude muset být brán velký zřetel. Budoucí uspořádání parku, jeho charakter a v neposlední řadě také design ovlivňují, zda místo láká problémové návštěvníky.

Poměrně velký zájem je také o rozšíření parku o jižní svahy. Tento prostor je zarostlý, využíván bezdomovci a lidé zde vyhazují odpad. Toto místo by mělo být vyčištěno a zpřehledněno. Výsadby by měly být spíše nízké, aby zde nebyl prostor pod vysokými keři pro bezdomovce.

Současná kvalita a množství mobiliáře je dalším problémovým bodem. Mobiliář by měl být z kvalitních materiálů, mělo by jít o čistý a jednoduchý design, funkční a zároveň estetický.

Nejméně mají respondenti zájem o vytvoření zastřešených míst k posezení, pergol a také vytvoření sociálního zázemí - toalet. Tento bod je poměrně kontroverzní, jelikož z některých poznámek respondentů naopak potřeba takových míst vyplývá. Mezi respondenty je strach z případného zvýšení výskytu problémových skupin s umístěním takových stavebních prvků. Avšak není dobré park navrhovat pouze s ohledem na problémové občany. Park by měl být především příjemným a funkčním prostředím pro běžné občany. Je tedy nutné umístění těchto prvků zvážit a jejich zpracování promyslet do neimenšího detailu. Především co se týče bezpečnosti v parku.

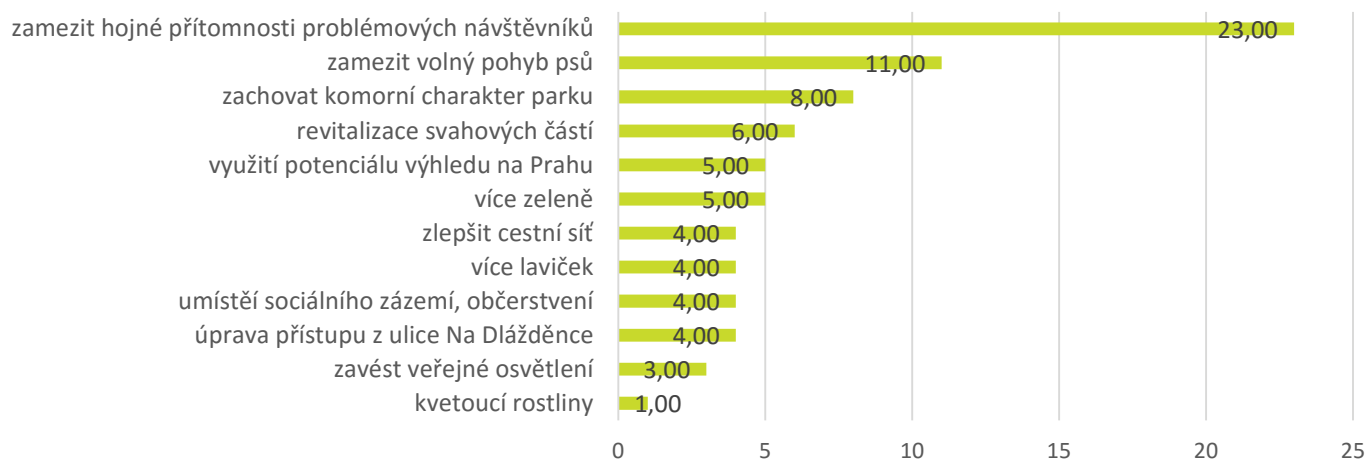
14 + 16

Odpovědi byly pro přehlednost rozřazeny do kategorií.

Respondenti opět nejčastěji zmiňují problém s přítomností problémových návštěvníků parku. Je tedy potřeba park zpřehlednit, zavést veřejné osvětlení.

Zamezení volného pohybu psů je druhou nejzmiňovanější problematikou. Respondenti mají pocit, že park momentálně slouží více psům, než lidem. To by se mělo v budoucím návrhu změnit. Bylo by dobré zvážit vyčlenění prostoru pro volný pohyb psů, a to buď fyzicky - oplocení, či pouze vizuálně - ohrazení prostoru (různými materiály, výsadbou, cestou, atp.).

Respondenti také zmiňovali možnost zachování komorního charakteru parku. Není zde zájem o navýšení počtu návštěvníků, konání společenských akcí. Návštěvníci preferují klidné místo, setkávání se sousedy z okolí.

15 U následujících obrázků zhodnoťte, který nejvíce odpovídá Vaším představám o ideální podobě parku.

1 = nejméně, 5 = nejvíce

V této části byly využity fotografie reprezentující charakterově odlišné prostory parků z různých částí světa. Respondenti měli ohodnotit na škále od 1 do 5, který prostor nejvíce odpovídá jejich osobním představám o parku.

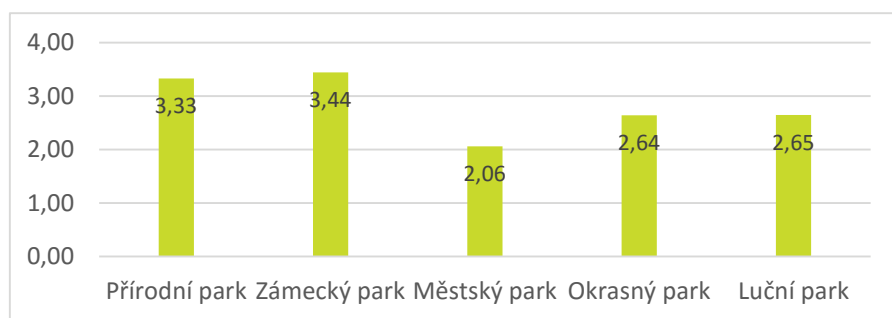
Nejvíce oblíbeným se stal obrázek "Zámecký park" a "Přírodní park". Jde tedy o poměrně konzervativní představy o budoucí podobě parku.

V průměru nejméně oblíbeným byl "Městský park".

Představy respondentů o podobě parku však trochu kolidují s požadavky na bezpečnost. Oba nejlépe hodnocené obrázky obsahují tmavá a nepřehledná zákoutí, která jsou potenciálním místem pro setkávání problémových skupin.

Bude tedy vhodné najít balanc a nabídnout jak místa ve stínu vzrostlých stromů, tak otevřený přehledný prostor, který bude bezpečný a zároveň esteticky zajímavý a funkční.

Přírodní park

Zámecký park

Okrasný park

Městský park

Luční park

SROVNÁNÍ

V této části bych ráda uvedla srovnání odpovědí dvou skupin respondentů. Ty jsem rozdělila dle odpovědi na otázku, zda využívají dětské hřiště. Jejich odpovědi se totiž v některých otázkách lišily. Je také patrné, a to nejen z dotazníkového šetření, ale také z terénního šetření v samotném parku, že uživatelů dětského hřiště je velké množství a budoucí podoba parku by jim měla být přizpůsobena.

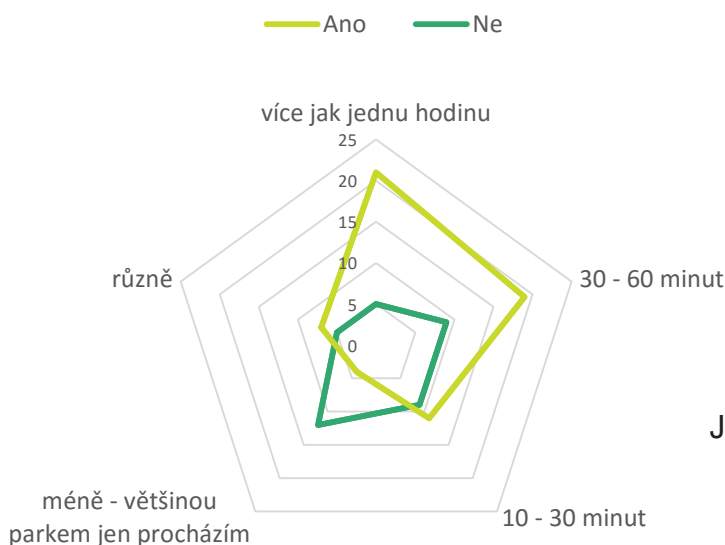
Respondenti, kteří totiž uvedli, že dětské hřiště nevyužívají, tvoří více méně jednotnou skupinu návštěvníků, jako ti, co hřiště využívají. Ty poji stejný zájem. Ti, co odpověděli "Ne", navštěvují park za různými účely - věčnění psa, odpočinek a posezení na lavičce, procházka parkem a pod. Respondentů se stejným zájmem - a to aby park nabízel prostor pro hru dětí a rozvoj jejich kreativity, je tedy většina.

Dle grafu, který zobrazuje rozdíly v průměrné době, kterou respondenti v parku stráví, je patrné, že návštěvníci využívající dětské hřiště stráví v parku také značně delší čas na jednu návštěvu.

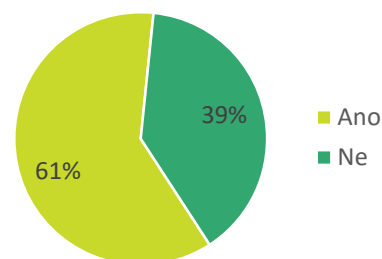
Z grafu zobrazujícího četnost návštěv respondentů je patrné, že ti, co využívají dětské hřiště, park navštěvují častěji.

Z těchto dvou grafů tedy vyplývá, že nejčastěji v parku můžeme vidět právě rodiče s dětmi. Park by tedy měl být navržen především v souladu s potřebami těchto uživatelů - celková koncepce, funkční náplň parku a také design by tomu měl být přizpůsoben.

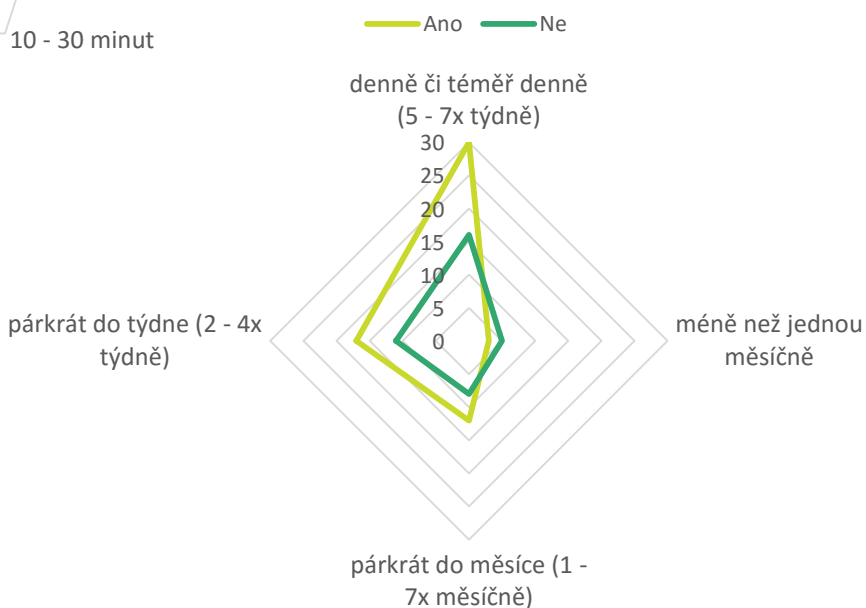
Kolik času v parku obvykle strávíte?

Využíváte dětské hřiště?

Jak často park navštěvujete?

Poznámky a připomínky respondentů?

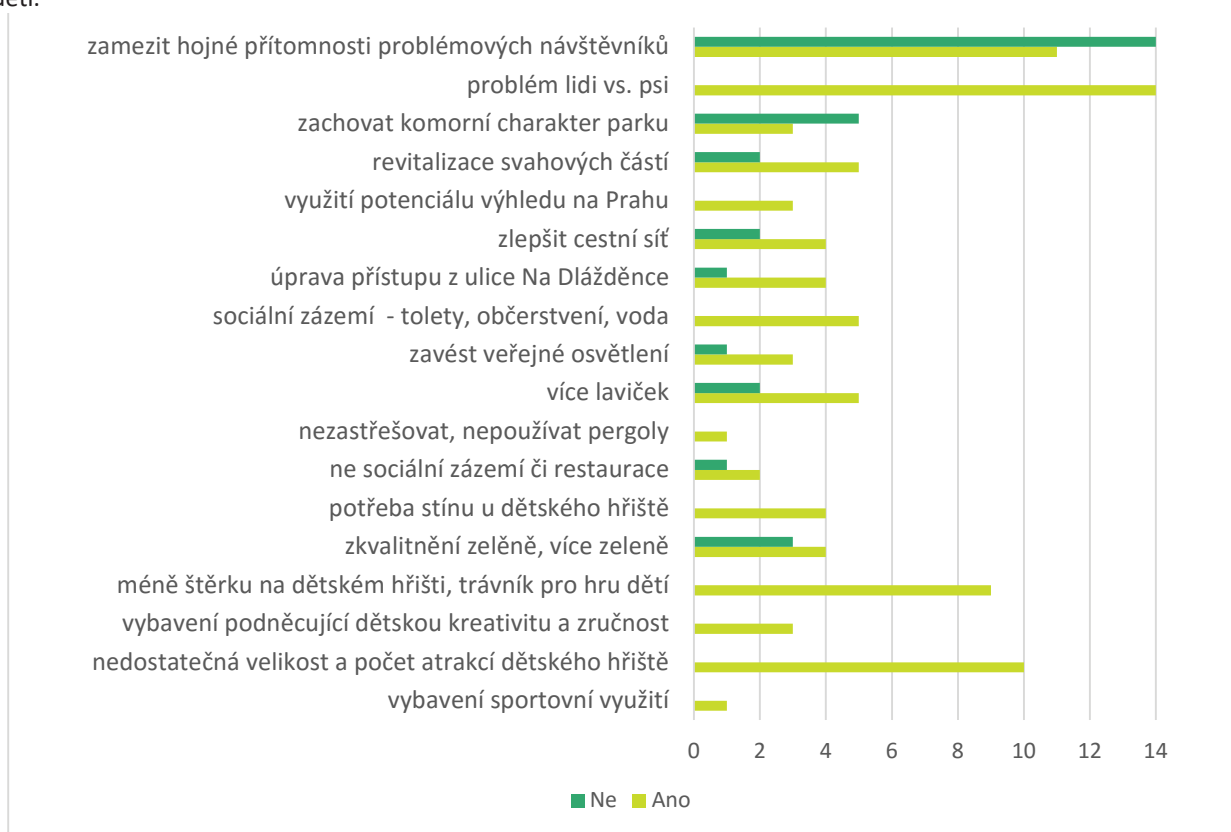
Pro toto srovnání byly dány dohromady veškeré poznámky a připomínky, které respondenti uvedli, tedy jak z části určené pro poznámky respondentů navštěvujících dětské hřiště (otázka č. 12), tak i z otázek č. 14 a 16.

Pro přehlednost byly odpovědi rozděleny do několika kategorií, připomínky se často týkaly podobných témat.

Samozřejmě jsou tu připomínky týkající se pouze dětského hřiště, o jehož problémech respondenti hřiště nenavštěvující nemají povětšinou povědomí. Jsou zde však připomínky, které se týkají parku obecně.

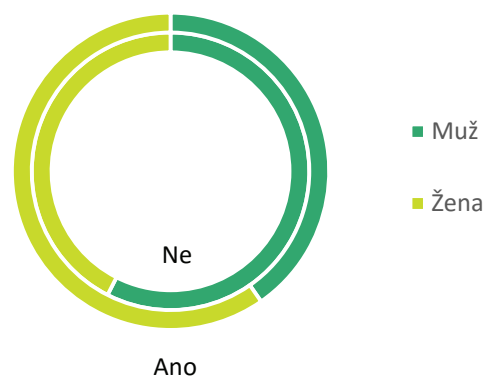
Jako zásadní jsou připomínky týkající se problému lidi vs. psi. Respondenti mají pocit, že je v parku věnován větší prostor domácím mazlíčkům, namísto lidí. V parku psi volně pobíhají, exkrementy znečišťují využívat travnaté plochy. Naproti tomu jsou děti na hřišti uzavřeny v ohradce. Tento problém vnímají primárně návštěvníci dětského hřiště.

Co se týče potřeby sociálního zázemí - toalet, pitné vody, opět je zde větší poptávka ze strany návštěvníků hřiště. To je poměrně logické, jelikož tito návštěvníci tráví v parku déle času a navštěvují ho také častěji. Z grafu zobrazujícího podíl žen a mužů mezi návštěvníky, je navíc patrné, že mezi uživateli dětského hřiště je více žen. Pro ty je většinou umístění toalet v blízkosti dětského hřiště velmi vítaným rozhodnutím. Mezi těmito ženami jsou často těhotné, které mají zvýšenou potřebu využívání toalet. Zároveň je důležité, aby děti při hře venku, a to především v letním období, dodržovaly pitný režim a mohli se případně schladit tekoucí vodou. V návrhu by tedy bylo dobré zvážit umístění vodního prvku, a to nejlépe tekoucí vody, která přináší jak zvlhčení a ochlazení ovzduší, tak může být atraktivním prvkem pro děti.

Pohlaví - podíl žen a mužů mezi návštěvníky

Porovnání respondentů navštěvujících dětské hřiště a těch, kteří ho nevyužívají.

IV. SHRNU TÍ

Největším problémem parku je dle respondentů nízká bezpečnost a s tím spojená hojná návštěvnost problémovými občany. Ti způsobují hluk a nepořádek. Velký zájem tedy je na tom, aby se díky výsledné revitalizaci v parku neměli zájem již nadále scházet. Tomu jistě přispěje zřízení veřejného osvětlení, vhodnější koncepce zeleně a řešení detailů.

Velký zájem je také na zkvalitění mobiliáře parku. Je potřeba přidání laviček a odpadkových košů.

Z průzkumu také vyplynulo, že někteří návštěvníci vidí problém v hojném využívání parku pejskaři. Ti využívají travnaté plochy, kde psi volně pobíhají a zůstávají po nich na trávníku exkrementy. To znemožňuje návštěvníkům travnaté plochy využít k posezení a jiným aktivitám. Při plánované revitalizaci je tedy tento problém nutné vzít v potaz a přijít s vhodným řešením, které bude přijatelné pro obě strany.

Respondenti také kladně hodnotí komorní charakter parku, který by si řada z nich výslovně přála ponechat. Ve většině případů je zájem o park vhodný ke klidnému odpočinku. V parku by měla být dle názorů respondentů zachována zeleň v co největší míře a nemělo by dojít k přílišnému vyumělkování. Respondenti volí spíše přirozený charakter prostředí.

Hřiště je dle odpovědí respondentů, kteří hřiště využívají, kapacitně nedostačující a nevhodně řešené. Chybí zastíněné posezení pro rodiče, volná travnatá plocha pro hru dětí a dle některých by bylo vhodné do parku umístit sociální zázemí. Jelikož se jedná o jedno z mála dětských hřišť v okolí, měl by být kladen velký důraz na jeho kvalitu.

Většina respondentů využívá dětské hřiště a zároveň jde především o ženy. I přes to, že na dotazníkové šetření neodpovídal reprezentativní vzorek občanů, lze předpokládat, že tento fakt odpovídá skutečnosti. Napovídají tomu terénní šetření provedená v řešeném parku. Je tedy vhodné s tím v návrhu počítat a přizpůsobit tomuto faktu výsledné řešení. Park by měl ve velké míře sloužit dětem a měl by nabízet komfortní prostředí pro doprovod dětí. Park by však měl být řešen takovým způsobem, aby byl atraktivním a využitelným i pro ostatní skupiny občanů a mohl být tak místem pro setkávání nejširšího spektra uživatelů.